

I tipi siciliani

Den 11. april i år ble den sicilanske mafiaens capo di tutti capi - bossenes boss - Bernardo Provenzano arrestert i landsbyen Corleone på Sicilia. Klart vi måtte dit på MC-tur.

TEKST: HANS PETTER STRIFELDT
FOTO: TOR G. SEIM

Palermo. Bagheria. Monreale. Og ikke minst Corleone. Landsbyen som virkelig ble satt på verdenskartet i Mario Puzos romanserie "Gudfaren", og bragt ut til det store publikum i filmene regissert av Francis Ford Coppola. Marlon Brando. Al Pacino. I Corleonese. Det perfekte mål for årets MC-langtur, syntes jeg.

Mozarella

Egentlig skulle jeg dit alene. Kona og jeg gjorde en deal i fjor vår, der mitt utkomme av dealen var 14 dagers MC-tur for meg selv. I løpet av planleggingshøsten fant jeg ut at jeg kanskje burde ha en liten cupola (Cupola = den sicilanske mafiaens eget råd) i stedet for å dra av gårde helt mutters alene. Tor, en kollega og MC-kompis, hørte nyss om turen og meldte seg rimelig prompte. Jeg vil vel ikke si at han grein seg til en plass i cupola'n, men han trakk blant annet frem mangeårig erfaring med Italia (han og kona har tilbrakt de siste 20 somrene ved Comosjøens østbredd, ved Guzzi-fabrikken i Mandello del Lario) som et overbevisende argument.

Jeg, som aldri har vært ordentlig i Italia (jobbreiser teller ikke), tenkte det var greit å ha med en som kunne bestille egnens vin og spesialiteter på riktig måte. Tor har jo egen super espresso-maskin på kjøkkenet og vet at Mozarella-ost er laget av bøffelmeik, så dette må han kunne, tenkte jeg.

Il Primi Piatti

Tor har GPS, så han ble erklært cupolaens navigatore. Planen var i grove trekk å kjøre raskt nedover langs motorveiene for å få mest mulig tid på øya. Start onsdag, nede lørdag, være der frem til neste lørdag, og full sprint oppover igjen slik at vi var hjemme onsdag to uker etter. Ingen ferger, bortsett fra Rødbyhavn-Puttgarden og over Messina-stredet. Vi skulle tross alt på MC-tur, ikke fergetur.

24. mai i år - det var altså en onsdag, og klokka var halv ett - møttes vi på Hydro-Texaco-stasjonen på Bekkelaget i Oslo. Jeg med min nyinnkjøpte 2004-

modell BMW K1200GT. Tor med sin 1998-modell Aprilia RSV Mille, som han har eid og pleid vel med siden den var ny. Og Sicilia-farerne var av gårde. Tor "Primi Piatti" foran, jeg "Secondi Piatti" etter.

Dusj

Rett før Göteborg skrudde noen på dusjen. Og de som hadde skrudd på dusjen fant ikke ut hvordan de skulle skru den av. Det var vått, og vi tapte tid fordi vi ikke fikk kjørt fort nok på Autobahn. "Det blir bedre når vi kommer sør for Alpene", trøstet Tor. Og sannelig fikk han rett.

Etter en snartur innom München (vi så skiltet "Willkommen" på vei inn i rundkjøringen, og "Auf Wiedersehn" på vei ut av den - vi bommet på avkjøringa vi egentlig skulle ta, og måtte ta en svensk en) stanset vi på en Shell-stasjon før grensa til Østerrike for å kjøpe veiavgift-vignetter. Da sluttet det å regne. Her traff vi en hel bølging norske MC-entusiaster på pinseutfart til de østlige delene av Tyrol - og de hadde for øvrig knapt nok sett regn på veien nedover. De hadde kjørt en litt annen rute enn oss, og hatt en mer vennlig innstilt dusjbetjening enn oss, viste det seg.

Procedere con prudenza

En Europabrücke et Brennerpass senere ankom vi Italia. Brennero. Vi var her. Endelig. Nå kom alt vi hadde ventet på. Maten. Vinen. Solen og autostradaen. Ifølge Tor var Mussolini tidligere ut med å anlegge Autostradaen enn Hitler var med Autobahn. Ikke vet jeg, men av to onder er det tross alt relativt morsommere å kjøre strada enn bahn. Italienske sjåførers manglende kjørekultur er sterkt overdrevet, og alt er så mye kulere i Italia enn ellers i verden.

Ta vårt hjemlige "Utrykningspolitiet", for eksempel. Polizia Autostradale, med Alfa Romeo'er som uniformerte patruljebiler, er hakket hvassere, eller hva? Selv veiskiltingen er kulere. "Procedere con prudenza" høres jo ut som en vakker arie sammenlignet med vår hjemlige "Kjør varsamt".

Og - når alt kommer til alt: Hvis du skulle velge en bensinstasjon, hvilken ville du valgt? Statoil, med sin usle dråpelogo? Eller Agip, med sin brølende, flammesprutende seksbeinte drake-logo? Vi var relativt konsekvente: Vi ville ha ildsprutende draker i tanken! Og bensinstasjonsmaten, da dere! Å velge mellom ulike oster, skinker, salater, pastaer og brød blir liksom noe annet enn å velge mellom

trailergrill og rollerburger. Enn si kaffen: Hver kopp er en koffeinberiket, varm nytelse, selv på bensinstasjonene!

Oliventre-partiet

Første overnatting i Italia ble Trento. Det mest fascinerende ved byen, som ble grunnlagt i det 4. århundre før Kristus, er de lokale politiske partiene som regjerer her. Navnene minner selvfølgelig om mat. Det største, regjerende partiet er Margherita. Akkurat som i pizzaen. Det nest største heter Oliventreet. Denne kunnskapen gjorde oss naturligvis svært sultne. En enkel rett med masse prosciutto, mozarella, oliven, salater, durum-brød, vin, vin og vin var det naturlige valget. "En typisk vin-vin-situasjon", som Tor sa da han hevet glasset for å utbringe en skål for Trento, Italia og resten av turen.

I grenseland

Vi hadde på dette tidspunktet for lengst innsett at vi ikke kom til å ankomme Sicilia lørdag. Vi måtte ha en dag ekstra. Lørdags morgen la vi i vei fra Trento. Så fikk vi heller se hvor langt sør for Roma vi orket å kjøre før vi tørnet inn for dagen. Jeg visste jo fra før at det er ganske store forskjeller på det rike nord og mindre rike Sør-Italia. Men at forskjellene var SÅ store, hadde jeg ikke ant. "Noen venner av oss fra Mandello våger seg knapt nok til Roma. De synes Roma er helt i grenseland for den siviliserte verden. Å dra lengre sør er utelukket for dem," fortalte Tor under lunsjen rett før Roma. Selv om jeg nok ikke ville vært så kategorisk, er det ikke å ta for hardt i at Nord- og Sør-Italia nesten er som to forskjellige land.

Camorra-land

"Norvegese, eh?" spurte hotellnehaveren av Santa Chiara Hotel. Lobbyen var mørk fordi han åpenbart sparte på strømmen. Og hotellet var like forsoffent som landsbyen den ligger i, Nocera. Midt i Campania, mellom Napoli og Salerno. Hjemmebanen til den napolitanske mafiaen Camorra.

"Si", svarte vi - og så gliste han over hele ansiktet. Vi forsto at han nylig var tilbake fra en hurtigrutetur tur/retur Bergen - Kirkenes. Mellom begeistrede gestikulasjoner oppfattet vi "bellissimo" og "fantastico", og han så ut til å være oppriktig glad for å få gjester fra Norge til sitt hotell. Åpenbart ingen hverdagsforeteelse, i alle fall ikke på denne tiden av året. Hotellet for øvrig var tomt. Kanskje var det ikke vanlig med gjester i det hele tatt på Santa Chiara.

Nocera ligger midt i pomodoro-distriktet i Italia. Men enten er inntektsgrunnet for tomatproduksjon heller dårlig, eller så har Camorraen svært klamme hender over stedet: Nocera minner mest om en søppelplass ispedd restene fra en Fellini-film. Gatehjørnene blir brukt som søppelplass, og odøren i varmen er påtrengende. Men vi fant god pizza. Og vin.

Itali

Tor og jeg bestemte oss for sen avgang søndag morgen, for nå var vi jo praktisk talt på Sicilia. Ikke før kl 9 startet vi fra Nocera og fortsatte sørover retning Villa San Giovanni, der ferga går over Messina-stredet til øya "vår".

Vi hadde tenkt å følge veien langs Amalfi-kysten, men vi fant ut at vi ville fortest mulig frem, så det ble autostrada i dag også. Jeg syntes jeg så Sicilia i det fjerne da vi entret Calabria, regionen som utgjør "tåa" på Italia. I dette området etablerte Itali-stammen seg noen århundrer før vår tidsregning - stammen som til slutt ga navnet til det moderne Italia. Så vet vi det.

VESTFOLD: Den gamle Bastø-ferga "Vestfold" gjør nå tjeneste i Messina-stredet som skiller Sicilia fra fastlands-Italia.

Odyssevs

"Scilla", annonserte et skilt rett før vi kom til fergeleiet ved San Giovanni. Scilla. Som i "Skylia". Den vakre jomfruen som ifølge den greske mytologien pådro seg havguden Glaucus' vrede. Han forvandlet henne til et forferdelig monster. Hun trakk seg tilbake til Messina-stredet som skiller Sicilia fra Italia. På den andre siden lå ifølge sagnet malstrømmen Charybdis. Og gjennom stredet måtte Odyssevs, den greske helten fra Homers "Odysseen". Han måtte velge mellom Skylla og Charybdis - mellom pest og kolera, mellom to onder. Han valgte Skylla, og hun åt opp nesten hele mannskapet hans. Rart hva man tenker på når man kjører de siste kilometrene inn mot ferga som skal ta oss over sundet. For nå var vi midt i mytologiens rike. Midt i sagnene om helter, guder og voldsomme erobringer. Og snart var vi på Sicilia. På kyklopenes øy, den klassiske verdenens høyborg, hjemmet til Europas største aktive vulkan - og arnestedet til La Cosa Nostra.

Vestfold

Men det Tor først og fremst ble opptatt av om bord på den 37 år gamle ferga som nå tok oss over til Messina og Sicilia, var Vestfold. Som om det var en helt naturlig ting å være opptatt av her vi var nå. "Vestfold var en av Bastøfergene i mange år. Den der har jeg reist med mange ganger mellom Moss og Horten", forklarte Tor og pekte mot ei ferga som passerte oss midt i sundet. Og sannelig sto det ikke "Vestfold" malt med hvite bokstaver på den grønne ferga. Vi konkluderte med at dette trolig var det nærmeste vi kom norsk kulturimperialisme på denne kanten av Europa. Selv om det selvsagt er helt feil.

Roger

Messina. Forsoffent, men historisk. I 1061 inntok den normanniske ridderen Roger de Hauteville byen da han startet sin erobring av øya. Det tok hele 10 år før han endelig klarte å innta Palermo og jage de arabiske herskerne vekk fra øya, og det normanniske

BADEBYGD: Capo d'Orlando ligger på nordøstkysten av Sicilia. Velsignet fri for andre enn italienske turister. Ja, også Tor og Hans Petter, da.

herredømmet over øya varte i bare et par hundre år. En dråpe i Sicilias rike historie.

Men til gjengjeld satte normannerne et voldsomt preg på øya. Kirker og katedraller, forsvarsverk og infrastruktur: Alt er spor etter normannerne. Og - som vi vet - normannerne var opprinnelig vikinger, om enn ispedd frankisk og romersk blod. Det var DETTE som var ekte norsk kulturimperialisme. Selv om franskmennene helt sikkert vil protestert på en slik tolkning...

Badeparadis

Nå var Tor mindre interessert i mine historiske betraktninger og mer interessert i å komme frem til leiligheten vi hadde leid i Capo d'Orlando, ei lita bygd mellom Messina og Cefalù på nordøstkysten. Vi så Etna blåse noen røykringer i det fjerne, men nå - i denne varmen - var vi klare for slæpp-off.

Endelig, på den fjerde dagen siden avmarsj fra Bekkelaget, ankom vil dette lille badeparadis. Carlos, vår kontakt på stedet, geleidet oss til leiligheten vi hadde leid. En liten, men hyggelig leilighet med alle nødvendigheter: To soverom, bad, oppholdsrom og kjøleskap. Til hvitvinen. Pluss en passe stor terrasse til avnyttelse av mat og drikke under oppholdet. Nå var Sicilia vår. Bare vår.

15 timers helaften

Planene våre var mange. Vi skulle se Taormina, det idylliske stedet på østkysten som var det første åstedet for masseturisme på slutten av 1800-tallet og der "Lady Chatterly's Lover" ble skrevet. Vi skulle kanskje ta en tur opp på Etna for å lukte på svovelen, og spise gelato i Palermo. Men når alt kom til alt hadde vi jo god tid, så vi bestemte oss for å late oss noen dager i Capo d'Orlando.

En ting er sikkert: Butikkbetjeningen på vinsjappa nede i sentrum hadde ikke trodd det var mulig å få med seg så mye mat og vin i sideveskene og toppkofferten på BMW'n. Men vi fikk med oss forsyninger for en helaften. Brunsjen vår startet i 11-tida denne mandagen, og jeg tror vi ga oss med vårt første ordentlige måltid utpå natta i 2-tida. Vi turde ikke telle vinflasker dagen etter, men konkluderte med at det hadde vært en vellykket debut.

Tenke det, si det, men gjøre det?

"Vi skal i alle fall til ta toget til Palermo. Og vi skal en tur til Corleone", bedyret vi hverandre på tirsdag. "Selv om det ikke er noe hast ennå, selvsagt". I stedet bestemte vi oss for å prøve ut egnens restauranter. Lunsjen, som i vår verden startet ved 13-tiden og ble avsluttet i 15-16-tiden, var dagens høydepunkt, sammen med middagen. Og frokosten. Og mellommåltidene.

Cafe al Fellini hadde stedets beste espresso og kaker. Og selv om Tor sverger til hvitvin, er det ikke vanskelig å anbefale lokal rødvin heller. Sicilias egen Nero d'Avola-drue er råstoff til uendelig mange gode viner. Onsdag morgen skulle vi endelig til Palermo, men vi orket ikke tyde togtabellene (...) og bestemte oss for litt mer kake på Fellini, pluss en utvidet lunsj på et ost-skinke-og-vinutsalg i sentrum. Og etter det var det likevel nesten tid for middag, så Palermo fikk utgå.

Regn!

Torsdag morgen. Nå skulle vi ut og kjøre. Til Corleone. Men Tor trakk litt på det. Boka han leste var veldig

SUR? Mat overalt, slår Tor fast etter å ha rappet sitroner fra naboen. (Foto: HPS)

spennende, og når alt kom til alt foretrakk han å slappe av på terrassen. Hvilket var helt ok for meg - jeg var ikke helt overbevist selv, men tenkte jo at når jeg først var her nede, måtte jeg få meg en tur til Corleone. Så jeg salte på BMW'n idet himmelen åpnet seg og tidenes regnskyll feide over øya. Jeg valgte å innstille turen: Å kjøre på blankpolert siciliansk asfalt som attpåtil er våt virket på meg som en heller tvilsom fornøyelse. Corelone fikk vente. "Noe sånt har vi ikke opplevd på år og dag", fortalte servitrisen på Cafe Fellini senere på dagen. "Og de har lovet dette været i flere dager fremover".

Kulinaris

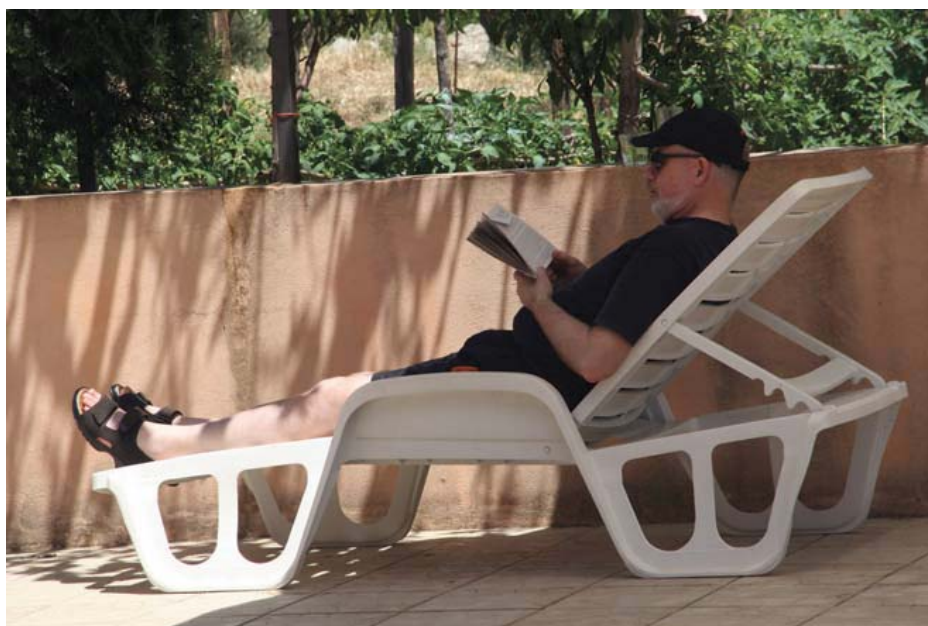
Utrolig. Endelig på Sicilia, kjent for varme og fint vær. Så regner det. På den annen side gjorde det at Tor og jeg ble "tvunget" til å tilbringe tiden på de lokale spisestedene store deler av dagen, og heller utforske Sicilia kulinarisk. Hvilket er en øvelse jeg må innrømme

at jeg liker meget godt. Det sees også på meg, som kona pleier å minne meg om.

Fredag: Regn. Og mat og vin. Tor fikk sydd skinnbuksa hos en lokal skomaker etter at den spjæret. "Gammel bukse", hevdet Tor, mens virkeligheten høyst sannsynlig lå mer i retning av vin, ost, prosciutto, pasta, salater, pane, pesto, carne, pesce, og så videre.

Sempre Siciliano!

Lørdag: Regn. Og tid for retur. Trist, men sant. Uten å ha sett Etna, Taormina, Palermo, Corleone og alt det andre. Men du verden, for ei øy! La Cosa Nostra, mafiosi, cupoloaer og Bernardo Provenzano var aldri i våre tanker. Det er ikke det Sicilia handler om, lærte vi. Sicilia er mat, vin - og mennesker. Vi fikk en forsmak på hva denne øya tilbyr, og jeg - og helt sikkert Tor også - har fått mersmak. Jeg er bitt av Sicilia. Og neste gang skal jeg også kjøre MC på øya. Sempre Siciliano!

PRIMI PIATTI: Tor i feriemodus, her avfotografert i en pause mellom lunsj og middag. (Foto: HPS)

PALERMO: Vi skulle jo egentlig til Palermo med toget, men fant ut at vi ikke klarte å tyde togtabellen. Så vi startet med en for-lunsj på Cafe al Fellini i stedet. Bygdas beste gelato!

FAKTA

Oslo - Sicilia t/r: Ca 7200 km. Regn minst fire dager kjøring - mer hvis du legger ruta utenom motorveiene.

Veiavgifter i Italia: Ca 50 Euro i motorveavgifter en vei fra Brenner til Messina. Husk å løse ut billett ved påkjøring på motorveien!

Lei billige og gode leiligheter via www.in-italia.dk. God service og mange norske kunder.

Nordøstre Sicilia er kjent for sjømaten, dessertene, isen og utsikt til Lipari-øyene, eller De Aeoliske Øyer. Båter går regelmessig fra Capo d'Orlando ut til øyene.

Ta ikke MC'n inn til Palermo. Trafikken er kaotisk, og du kan bli avkrevd "vakt-penger" av noen skumle typer for "å unngå at MC'n blir stjålet" når du parkerer. Ta heller toget hvis du bor på nordøstsiden av øya. Ellers er det brukbare bussforbindelser på øya.

Les litt om Sicilia før du drar, så får du mer ut av oppholdet. Beste online-kilde er www.bestofsicily.com, som gir et ærlig bilde av øya. Er du middels historieinteressert, er Sicilia en skattkiste!

Drikk lokal vin! Den er billigere enn øvrig vin, og smaker masse.

Husk kontanter! Mens det i byene er lett å finne minibanker, kan det være svært vanskelig på den sicilianske landsbygda.

CORLEONE: Dette var det nærmeste vi kom Corleone denne gang: En Giada-vin fra Corleone-distriktet. En kulinarisk lynvisitt, om man vil. (Foto: HPS)